

Larenstein-studenten voeren bodemprocedure voor BSc-graad

“We voelen ons gedupeerd”

Hbo-studenten krijgen niet de titel waar ze recht op denken te hebben.

Twee Larenstein-studenten ontvingen bij hun diplomering slechts een Bachelor-graad terwijl ze een BSc-titel verwachtten. Ze voelen zich gedupeerd omdat deze devaluatie hun kansen op de arbeidsmarkt en op een buitenlandse studie verkleint. Alleen de politiek lijkt nog uitkomst te kunnen bieden.

Jarenlang staken ze energie in hun opleiding, maar krijgen daarvoor in hun ogen geen passende beloning. Een aantal Larenstein-studenten verwachtte aan het einde van hun opleiding naast de gebruikelijke ing-titel een diploma met een Bsc-graad. Larenstein honoreert hun prestaties onder dwang van de overheid, evenals andere hbo-instellingen, slechts met een Bachelor-graad. De naar de inhoud verwijzende titel ‘Arts’ of ‘Science’ ontbreekt. Ongeveer zestig studenten zien daarmee hun rechtmatige titel in rook opgaan. Zo wilde Sergio van Loon een loopbaan in de rurale hiv/aids-problematiek in Zuid-Amerika of een voortzetting van zijn studie aan een universiteit in Neder-

FOTO: LARENSTEIN

▲ Sergio van Loon: onrechtvaardig behandeld

land of daarbuiten. De B- in plaats van de Bsc-graad vermindert volgens hem zijn kansen op de arbeidsmarkt. Dit geldt vooral voor banen bij buitenlandse ondernemingen: “Waar Nederlandse bedrijven een B-graad wellicht herkennen, tasten hun buitenlandse tegenhangers in het duister over de waarde van deze graad.” Bij sollicitatiebrieven kijken deze volgens Van Loon uitsluitend naar de titulatuur. Dit vermindert zijn kansen op een sollicitatiegesprek. Bedrijven die toch interesse tonen, vragen tijdens gesprekken als eerste uitleg over de B-graad. “Geen sterke start wanneer een sollicitatiegesprek begint met uitleg over de graad”, vindt Van Loon. Tevens verwacht hij een lager aanvangssalaris dan buitenlandse studenten met een Bsc-graad. Het probleem geldt ook voor studenten die besluiten hun studie op een universiteit in binnen- of buitenland te vervolgen. Alleen de aan Larensteingelieerde Universiteit van Wageningen toont als een verwante opleiding clementie door van hbo-studenten geen aanvullende opleiding voor

een Bsc-graad te eisen. Van Loon denkt dat de problemen zich hoofdzakelijk beperken tot de studenten van de richtingen International Agri-Business en Tropische Landbouw van Larenstein. Zij oriënteren zich op een buitenlandse carrière. De hbo-raad voorziet echter dat in de toekomst ook studenten van andere vakrichtingen tegen dit probleem aanlopen.

Amendement

Zijn problemen komen, samen met die van zestig andere Larenstein-studenten, voort uit de wijziging van de wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Deze wet maakte de invoering van de Bachelor/Masterstructuur mogelijk. De WHW laat de toekenning van graden aan de opleidingsinstituten zelf over. In het oorspronkelijke wetsvoorstel gold dit niet alleen voor de Bachelor-graad maar tevens voor de toevoegingen ‘Arts’ of ‘Science’. De Tweede Kamer nam echter een amendement aan dat beoogde het onder- →

scheid tussen universiteiten en hogescholen in de titulatuur tot uitdrukking te brengen. De toevoegingen 'Arts' en 'Science' gelden nu alleen voor het wetenschappelijk onderwijs, hbo-studenten komen niet verder dan de Bachelors-grad.

Voormalig D66 Tweede-Kamerlid Ursie Lambrechts diende dit amendement in: "Wellicht bestaat er bij sommige onderdelen een overlap tussen beide opleidingen, maar het draait toch om het onderscheid tussen beroeps- en wetenschappelijk onderwijs. Wanneer we beide opleidingen met een gelijk diploma honoreren valt dit weg." Zij betoogt dat er geen behoefte bestaat aan samensmelting van hogescholen en universiteiten. Dat zou tevens tot verstrekking van consequenties voor de vooropleidingen leiden.

De HBO Raad voorzag de problemen al tijdens de WHW-discussie, maar de Tweede Kamer toonde zich doof. "We overtuigden minister Hermans, maar de Tweede Kamer accepteerde het amendement. Vreemd, de BaMa-structuur beoogt juist internationale verschillen weg te nemen, maar met deze invulling creëren we die juist", aldus woordvoerder Duco Adema. Hij erkent dat er onderscheid bestaat tussen wetenschappelijk en beroepsonderwijs, maar ontkent niveauverschillen.

Ongelijk

Van Loon voelde zich gedupeerd. Hoewel Larenstein in het informatiemateriaal de Bsc-grad beloofde en dit in de statuten vastlegde, conformeert de hogeschool zich aan de wet. Van Loon en medestudent Thies Reemer schreven een brief aan het College van Bestuur waarin zij de Bsc-grad eisten. Het college weigerde de wet te overtreden en wees daarom dit verzoek af. Ze gingen tegen dit besluit in beroep bij de bezwaardviescommissie die uiteindelijk het CvB adviseert. Deze bezit vervolgens de vrijheid het advies op te volgen of te negeren. Bij een voor de studenten onbevredigende uitspraak resteert een beroepsprocedure bij de bestuursrechter. Parallel aan de bodemprocedure legden ze vanwege het spoedeisende karakter van deze kwestie – de diplomering vond plaats in februari 2003 – de zaak ook voor aan de bestuursrechter in Zwolle. Ze stelden dat de overheid

altijd heeft beoogd zittende studenten niet te benadelen. Voor opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs, de universitaire lerarenopleidingen en de voortgezette opleidingen in het hoger onderwijs gold overgangsrecht. De wijzigingen in de opleidingen en de titulatuur brachten daar grote veranderingen teweeg. Om de zittende studenten niet te duperen blijven dezelfde regels van kracht die golden voor 31 augustus 2002. Voor het hbo bleek dit onnodig, omdat deze opleidingen niet veranderen. Door de wetwijziging gebeurt dit nu wel. Van Loon voelt zich als hbo-student gediscrimineerd omdat voor andere groepen studenten wel overgangsrecht geldt, maar voor hem niet. Hij vindt dit dan ook in strijd met het gelijkheidsbeginsel en beroept zich op de wet ongelijke behandeling die discriminatie op welke grond dan ook verbiedt. Ook vindt Van Loon deze situatie in strijd met de Europese wetgeving. Europese afspraken eisen een mobiliteitsverbetering van studenten. De huidige situatie ontnemt een kleine groep deze mogelijkheid. Van Loon: "De lagere B-status maakt het voor zowel afgestudeerde als zittende studenten moeilijker in het buitenland te studeren." Adema geeft hem gelijk: "Elders in Europa krijgen studenten voor vergelijkbare opleidingen wel een Bsc-grad. Ook bevreemdt het hem dat de BaMa-wet geen goede overgangsregeling biedt. Daarnaast vragen hij zich af of wijziging van de studentenrechten is toegestaan. Zo geldt voor de studiefinanciering de cohortbenadering. Een student die in een jaar aan een studie begint houdt gedurende zijn studie dezelfde rechten op studiefinanciering. "Waarom past de overheid deze benadering niet toe op de BaMa-wet?", vraagt hij zich af.

Geen lef

De bestuursrechter wees het verzoek om een voorlopige toekenning van de Bsc-grad af. Niet geheel onverwacht, maar wel tot ergernis van Van Loon: "Onze advocaat voorspelde al dat alleen rechters met lef tegen politieke besluiten ingaan." De rechter oordeelde dat een verklaring bij het diploma genoeg informatie verschaft voor bedrijven en universiteiten om de capaciteiten van de een student te beoordelen." Dat vind ik een leuke

binnenkomer bij een sollicitatie- of toelatingsgesprek", reageert Van Loon teleurgesteld. De rechter oordeelde tevens dat er geen sprake was van discriminatie omdat de B-grad voor iedere hbo-student geldt. Ook vond de rechter de verschillen tussen Europese regelgeving en de Nederlandse wet geen reden om Van Loon een Bsc-grad toe te kennen. De Europese regels vereisen niet dat hbo-studenten een Bsc-grad behoren te krijgen. De rechter ging niet in op het argument dat de statuten van Larenstein een Bsc-grad beloven. Ook van de politiek krijgt Van Loon weinig steun. Tijdens een verkiezingsbijeenkomst legde hij zijn probleem voor aan staatssecretaris Nijs. Deze beloofde slechts aandacht te besteden aan de materie. Lambrechts speelt de bal naar Larenstein. Ze vindt dat dit instituut te voorbarig op de nieuwe wetgeving heeft ingespeeld "Larenstein ging uit van een situatie die nog niet vaststond." Haar troost voor Van Loon is schraal: "Er is vastgelegd dat Nederland zich aanpast aan andere landen wanneer daar andere besluiten vallen." Als tussentijdse oplossing vindt zij een supplement aan het diploma een goede oplossing.

Wet is wet

Jan Driesse, CvB-voorzitter van Larenstein, bestrijdt dat zijn instituut te voorbarig handelde: "We gingen uit van de bestaande wetgeving die instituten vrijliet de toekenning van graden te bepalen." Hij kan zich de bezwaren van zijn studenten heel goed voorstellen. Nu voeren deze een bodemprocedure en stappen wellicht naar de rechter. Larenstein waagde niet zelf de stap om de aan de studenten toegezegde Bsc-grad toe te kennen en daarmee de wet te overtreden. Larenstein laat de studenten zelf de kastanjes uit het vuur halen. Driesse: "We hadden geen keus. De HBO Raad heeft nadrukkelijk uiteengezet dat de wet niet voor tweeërlei uitleg vatbaar is. Op korte termijn verwacht HBO Raad-woordvoerder Adema geen oplossing voor deze kwestie. Pas bij een nieuwe wet voor het hoger en wetenschappelijk onderwijs bestaat de mogelijkheid deze situatie te veranderen. Veel hangt daarbij af van de samenstelling van een nieuw kabinet. Van Loon durft geen uitspraak te doen over het

advies van de bezwarencommissie. Daarnaast beseft hij dat een voor de studenten gunstig advies nog niet betekent dat het CvB zich aan de uitspraak conformeert. Wel is hij ervan overtuigd deze zaak te winnen. Alle procedures kosten hem veel tijd en

geld. Gelukkig krijgt Van Loon financiële en morele ondersteuning. Supporters storten geld in een fonds om de advocaatkosten te betalen. Namen van de weldoeners noemt hij niet. Medestudenten, de studentenvakbond en een gedeputeerde onderschrijven

zijn visie. Dat dit nog hard nodig is blijkt uit de woorden van Driesse: “Een advies van de bezwarencommissie plaatst ons nog niet boven de wet.”

Gerrit Strijbis